

KAARINA, EKOKYLÄ

Arkeologinen inventointi 1.9.2023–13.11.2024

Muuritutkimus Oy

FT Kari Uotila, FM Laurreta Suomi & KTM, HuK Maria Ronkainen

15.11.2024

TIIVISTELMÄ

Muuritutkimus Oy teki ajalla 1.9.2023–13.11.2024 inventoinnin Lemunniemen Torppalan ekokylän kaava-alueella, jonne on suunnitteilla monipuolista asuinrakentamista. Inventoidun alueen laajuus oli 95,75 ha. Ennestään alueelta tunnettiin kolme kiinteää muinaisjäännettä, Viperin torppa (mj.tunnus 1000028206), Vähä-Viperin torppa (1000028194) ja Kuokkamaa (1000047506) sekä kaksi muuta kulttuuriperintökohdetta, Sarapisto (1000015314) ja Torppalan portti (1000040816). Inventoinnin tavoitteena oli tarkentaa tunnettujen kohteiden aluerajausta, ja pyrkiä selvittämään, onko alueella aiemmin havaitsematta jääneitä muinaisjäännetöksiä.

Inventoinnin menetelminä käytettiin arkistotutkimusta, Maanmittauslaitoksen 5 p laserkeilausaineiston analyysiä, maastotarkastuksia, metallinetsintää ja koekuopitusta. Inventoinnin tuloksena tunnettujen kohteiden aluerajaukset tarkentuivat maanpäältä havaittavien rakenteiden osalta. Inventoinnissa havaittiin lisäksi kolme (3) uutta muinaisjäännetöskohdetta: Grevilä 2, Kuokkamaa 2 ja Viperi. Grevilä 2 koostuu kapeasta matalasta röykkiöstä ja sen läheisyydessä olevasta kivijonosta. Kuokkamaa 2 on matala rautakauden tyyppin röykkiö. Molemmat kohteet vaikuttavat ajoittuvan esihistorialliselle ajalle. Viperi on pystykivinen historiallisen ajan rajamerkki, jonka sijainti on todennettavissa vuoden 1779 Alalemon yksinäisen ja Lemon kylän tilajakokartasta. Näiden lisäksi kaava-alueen koillispuolelta havaittiin myös rajakiviä sekä merkkejä kivilouhos-toiminnasta. Koekuopituksessa ei löydetty merkkejä esihistoriallisesta asutuksesta.

ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT

Kohde Kaarina, Ekokylä
Muinaisjäännökset Viperin torppa (mj.rek. 1000028206), Vähä-Viperin torppa (1000028194), Kuokkamaa (1000047506)
Kulttuuriperintö-kohteet Sarapisto (1000015314), Torppalan portti (1000040816)

Tutkimuksen laatu Arkeologinen inventointi
Ajoitus Esihistoriallinen ja historiallinen aika, 1600–1900-luvut

Sijainti ETRS -TM35FIN-tasokoordinaatit (Alueen keskipiste):
N=6704428 E=241131
Korkeus noin 5–45 m mpy. (N2000)

Vastuullinen johtaja FT Kari Uotila
Kenttätöyönjohtaja FM Lauretta Suomi & KTM HuK Maria Ronkainen
Tutkimuslaitos Muuritutkimus Oy

Projekti koodi MuTu123044
Kenttätöaika 1.9.2023–13.11.2024
Tutkimusalue Tutkimusalueen pinta-ala n. 95,75 ha

Tutkimuksen tilaaja Kaarinan kaupungin kaavoitus

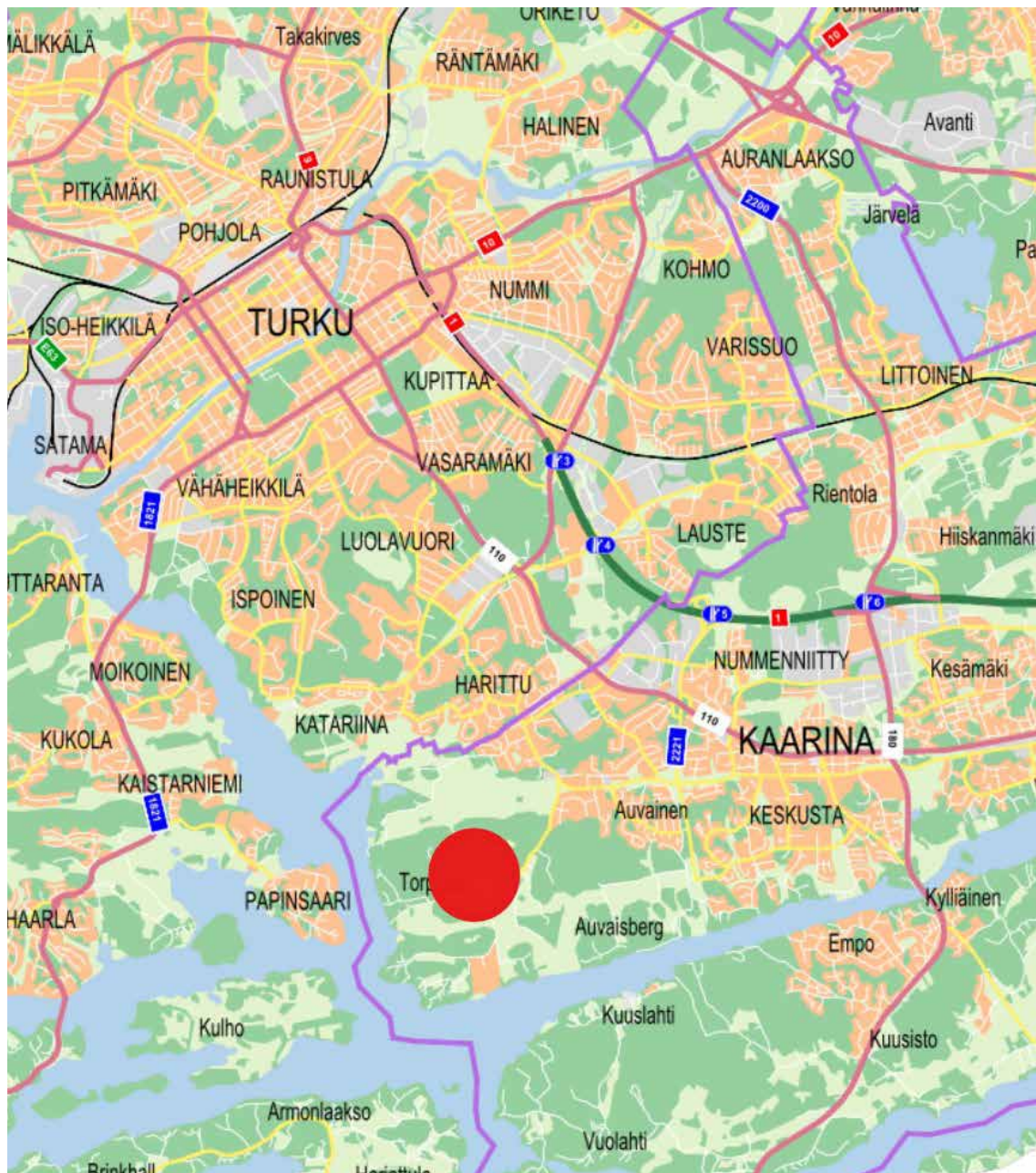
Löydöt Ei löytöjä
Valokuvat MuTu123044dg_1–32

Alkuperäinen raportti Museovirasto
Raportin kopiot tilaaja

Aikaisemmat tutkimukset

1998 Lehtonen, Kaisa: Kaarinan muinaisjäännösinventointi 1998.
2003 Anttila, Marja: Kaarina Lemunniemi. Muinaisjäännösinventointi 2003
2012 Rantanen, Janne; Krappala, Kim; Kumpulainen, Tuukka; Lehikoinen, Maija; Moisio, Jussi;
Paukku, Toni; Sevä, Laura & Tiilikkala, Jasse 2020. Kaarina. Pronssikautisten asuinpaikkojen arkeologinen inventointi 2012.
2016 Lehtonen, Kaisa & Rantanen, Janne: Tarkastus 2016.
2016 Pukkila, Jouko; Pietikäinen, Tanja & Joensuu, Johanna: Kaarina Lemunniemi. Arkeologinen täydennysinventointi Suomen sodan aikaisella taistelupaikalla 2016.
2023 Leppänen, Jere. Kuokkamaa. Kaarina Kuokkamaa (1000047506) löytöpaikan tarkastus 2023.

SIJAINTIKARTTA

Tutkimusalueen sijainti (punaisella ympyrällä).

Pohjakartta: Turun kaupungin opaskartta (<https://opaskartta.turku.fi/ims/>)

SISÄLTÖ

1.Johdanto	2
2.Taustatiedot	3
2.1 Tutkimusalue	3
2.2 Kaava-alueen läheiset arkeologiset kohteet	3
2.3 Tutkimushistoria	4
3.Menetelmät	5
4.Tulokset	6
4.1 Maastohavainnot kohteittain	6
4.1.1 Vähä-Viperin Torppa	6
4.1.2 Sarapisto	6
4.1.3 Viperin torppa	6
4.1.4 Viperi	6
4.1.5 Grevilä 2	6
4.1.6 Kuokkamaa	7
4.1.7 Kuokkamaa 2	7
4.1.8 Muita havaintoja maastosta	8
4.2 Koekuopitus	8
5. Yhteenveto	10
Lähteet	

LIITTEET

- Liite 1: Kohdekuvaukset
- Liite 2: Valokuvat
- Liite 3: Kartat 1-6
- Liite 4: Koekuopat

1. JOHDANTO

Muuritutkimus Oy on tehnyt Kaarinan Lemunniemessä arkeologisen inventoinnin useammassa eri vaiheessa aikavälillä 1.9.2023–13.11.2024. Inventointi liittyi Torppalan ekokylän asemakaavan kaavaluonnokseen. Lemunniemeen suunnitellaan luonnonläheistä pientaloaluetta pitkään peltoaukeina olleille alueille. Kaavoitettava alue sijaitsee keskiaikaisten Ala-Lemun ja Vaarniemen kylien rajalla. Alueen sisältä tunnetaan kolme kiinteää muinaisjäännöstä, Viperin torppa (mj.tunnus 1000028206), Vähä-Viperin torppa (1000028194) ja Kuokkamaa (1000047506) sekä kaksi muuta kulttuuriperintökohdetta, Sarapisto (1000015314) ja Torppalan portti (1000040816). Kaava-alueella sijaitsee myös suojeltuja rakennuksia pihapiireineen.

Inventoinnin tavoitteena oli tarkastaa entuudestaan tunnetut kohteet kaava-alueen sisällä sekä tutkia aluetta tuntemattomien kohteiden varalta. Hankkeen vastuullisena johtajana toimi FT Kari Uotila, ja kenttäosuuteen ovat lisäksi osallistuneet FM Laurreta Suomi, KTM, HuK Maria Ronkainen, HuK Dilara Schakir, fil. yo Sofia Jäätteenmäki sekä Leevi Jansen. Mittausdokumentoinnista vastasivat Ronkainen ja Jäätteenmäki, dronekuvauksesta Ronkainen ja valokuvauksesta Suomi. 5 p laserkeilausaineiston -analyysin on tehnyt Uotila. Kartat on piirtänyt Ronkainen. Raportin ovat laatineet Suomi, Ronkainen ja Uotila.

Turussa 15.11.2024

Kari Uotila Laurreta Suomi Maria Ronkainen

2. TAUSTATIEDOT

2.1 TUTKIMUSALUE

Torppalan ekokylän asemakaava-alue sijaitsee Kaarinan Lemunniemessä rajautuen etelässä Sarapiston peltoalueen keskikohtaan, lännessä Viperinlahteen, pohjoisessa län-sipuolella Vaarniemenkallioon, jatkaen Ristiniitun kohdalta vielä pohjoiseen rajautuen Grevilään. Idässä kaava-alue rajautuu Sauhuvuoreen, Uusihakaan ja Ristiniitun pellon puoleenväliin. Laajuudeltaan suunnittelualue on n. 95,75 ha. Suunnittelualue sijaitsee pääsääntöisesti metsäisillä ja peltoisilla alueilla 5–45 m mpy. Metsäiset alueet kohoavat pääsääntöisesti korkeiksi kallioiksi 30–45 m mpy. korkeuksiin jyrkkärinteisinä.

Inventointiajankohtina syksyllä 2023, keväällä 2024 ja syksyllä 2024 havainnointimahdol-lisuudet olivat tutkimusalueella hyvät, ja maasto oli helppokulkuista. Aluskasvillisuus oli vähäistä ja paikoin olematonta. Lisäksi metsä oli harvaa, täysikasvuista istutusmetsää.

Lemunniemen asutushistoria ulottuu pronssikaudelle saakka nykyisen tiedon perusteel-la. Esihistorialliselta ajalta seudulta tunnetaan röykkiörakenteita sekä esinelöytöpaikko-ja, ja historialliselta ajalta peltoviljelyä sekä asutustoimintaa. Suunnittelualue sijaitsee osin Ala-Lemun ja osin Yli-Lemun historiallisen ajan tiluksilla. Pohjoisessa Grevilän kohdilla on kulkenut tilusraja Vaarniemen tilan kanssa.

Kaava-alueelta tunnetaan kolme kiinteää muinaisjäännettä ja kaksi kulttuuriperintö-kohdetta. Tunnetuista muinaisjäännekohteista yksi on rautakautinen esinelöytöpaikka Kuokkamaa (mj. rek. 1000047506). Kuokkamaan kiinteä muinaisjäännealue sijaitsee samannimisen pellon keskiosan pohjoislaidalla metsäniemekkeen tuntumassa. Kaksi muuta kiinteää muinaisjäännettä ovat historiallisen ajan torppien paikkoja, Viperin torppa (1000028206) ja Vähä-Viperin torppa (1000028194). Vähä-Viperin torppa sijaitsee Sarapiston pellon pohjoispuolella olevan metsärinteen kaakkoispuolella. Viperin torppa puolestaan sijaitsee Sarapiston ja Viperin peltojen välisellä metsikköisellä saarekkeella noin 220 metrin päässä Vähä-Viperin torpasta. Viperien torpat ovat vuokranneet maat Yli-Lemun ratsutilalta, ja niiden aktiviteettiaika on ollut 1700-luvun puolestavälistä 1800-luvun loppupuolelle (Kypfi.fi). Vähä-Viperin torppa on ilmeisesti ollut pidem-pään asutettuna, mahdollisesti 1900-luvun taitteeseen asti.

Kaava-alueelta tunnetut kulttuuriperintökohteet ovat Sarapisto pöytäkivi (1000015314), ja Torppalan portti (1000040816). Sarapiston pöytäkivi sijaitsee Sarapiston pellon poh-joispuolisella kallioisella metsärinteellä, likimain Viperin ja Vähä-Viperin torppien puolivälissä. Torppalan portti sijaitsee Torppalantien varrella kohdassa, jossa Lemuntie tekee mutkan kohti Ala-Lemun kartanoa.

2.2 KAAVA-ALUEEN LÄHEISET ARKEOLOGISET KOHTEET

Kaava-alueen läheisestä ympäristöstä (500 m säteellä) tunnetaan lisäksi yhdeksän kiinteää muinaisjäännettä ja yksitoista kulttuuriperintökohdetta. Kiinteisiin muinaisjäänneksiin kuuluvat historiallisen ajan Lemunniemen taistelupaikka (1000040816) Uusihakan kaak-koispuolen mäellä. Tämän eteläpuolella sijaitsevat Kasarmin mäki (1000015309), joka on edellä mainitun taistelun muistomerkki kalliohakkauksen muodossa, sekä Yli-Lemun kartanon pihapiiri 1 ja 2 (1000015310 ja 1000015317). Näiden vieressä Kasarmimäellä sijaitsee myös historiallisen ajan kohde Yli-Lemun kävelytie (1000030583), joka on vanhan tien pohja. Lemunniemen taistelupaikan itäpuolella Ristiniitun pellon pohjois-puolen metsäisellä niemellä sijaitsee myös historiallisen ajan asuinpaikka Ristiniittu (1000030582). Muita historiallisen ajan kiinteitä muinaisjäänneksiä ovat Ala-Lemun vallitus (1000002063) aivan Lemunniemen etelälaidalla, sekä Vaarniemen kylätontti (1000015316) Vaarniemessä kaava-alueen luoteispuolella.

Esihistorialliseksi luokiteltuja kiinteitä muinaisjäänneksiä ovat kaksi pronssikautiseksi ajoitettua röykkiötä Vaarniemenkallio (202010003) ja Sauhuvuori (202010004). Molemmat sijaitsevat samannimisten kallioiden korkeimmilla kohdilla rinteiden koillispuolella. Myös kiviröykkiö Ala-Lemu 1 (1000015308), joka sijaitsee Sarapiston pellon eteläpuolen mäen laella, on ajoitettu esihistorialliseksi.

Näiden lisäksi kulttuuriperintökohteeksi merkitty Vaarniemi (1000020643) ja Honkaniemi (1000015315) sisältävät molemmat kaksi röykkiötä, jotka sijaitsevat kallioilla nyppylöillä. Vaarniemi sijaitsee samannimisen pellon etelälaidan lähistöllä metsärinteellä 15 m mpy. -korkeuskäyrän tuntumassa. Sijaintinsa perusteella sen on tulkittu olevan hieman liian kaukana pellosta ollakseen viljelysröykkiö. Honkaniemi sijaitsee n. 25 m mpy. -korkeudella Viperinlahden tuntumassa. Viperin lahden toisella puolella sijaitsee esihistorialliselle ajalle tulkittu linnavuori Kulho Linnavuori (853010079). Näiden kahden kulttuuriperintökohteen ajoitus on epävarma.

Historiallisen ajan kulttuuriperintökohteita ovat Ala-Lemun puutarha (1000030588) ja Grevilä (1000015318), joka on kellarirakenne. Vuoden 1939 historiallisen ilmakuvan perusteella Grevilän kohdalla vaikuttaa erottuvan muitakin rakenteiden raunioita. Näiden lisäksi Sarapiston pellon eteläisen, metsäisen kalliomaen alueelta tunnetaan kaksi pöytäkiveä Ala-Lemu 2 ja 3 (1000015312 ja 1000015313), ja hieman etelämpää seuraavalta mäeltä kolmas pöytäkivi Lund (1000015311). Pöytäkivet on ajoitettu historialliselle ajalle. Tämä ajoitus perustuu tulkintaan, jonka mukaan Sarapiston pöytäkivi olisi hakua odottava louhoskivi (Lehtonen 1998: 109).

2.3 TUTKIMUSHISTORIA

Koko Torppalan ekokylän kaava-alueen kattavat arkeologiset inventoinnit on tehty vuosina 1998 FM Kaisa Lehtosen toimesta ja 2003 FM Marja Anttilan toimesta. Kuitenkaan Sarapiston pöytäkiveä lukuun ottamatta alueen nykyään tunnettuja kohteita ei ole mainittu näissä raporteissa. Pöytäkivi päättyi viranomaisten tietoon sienestäjän tehtyä siitä ilmoituksen vuonna 1998.

Samalla seudulla on myöhemmin tehty muutamia inventointeja, jotka ovat kattaneet osan Torppalan ekokylän kaava-alueesta. Yksi näistä on Turun yliopiston arkeologian oppiaineen arkeologisen inventoinnin kurssilla keväällä 2012 tehty inventointi, jota johti Janne Rantanen. Tämän inventoinnin tuloksena löytyi Vähä-Viperin torppa. Muinaisjäännösrekisteriin kohde päättyi vuonna 2016 Kaisa Lehtosen ja Janne Rantasen tekemän tarkastuksen jälkeen. Samaan aikaan rekisteriin vietiin myös Viperin torppa. Viperin torpasta ei ole mainintaa aiemmissa inventointiraporteissa, mutta torpan kivi-raunioiden sijainti kummun päällä peltoalueella viittaa siihen, että kohteen on täytynyt olla jo entuudestaan ainakin jossain määrin tunnettu.

Vuonna 2016 tehtiin myös FM Jouko Pukkilan, FM Taina Pietikäisen ja HuK Johanna Joensuun toimesta inventointi Suomen sodan aikaisella taistelupaikalla. Tuolloin inventoitu alue osuu länsiosastaan hieman päällekkäin Torppalan ekokylän kaava-alueen kanssa. Inventointi oli kuitenkin keskittynyt Lemunniemen taistelun (1808) aikaisiin kohteisiin, eikä niitä havaittu Torppalan ekokylän alueelle ulottuvalla osuudella.

Vuonna 2021 Torppalan portti vietiin muinaisjäännösrekisteriin. Samana vuotena Kuokkamaan pellon pohjoislaidalta löytyi kuusi myöhäisrautakautista hopeadirhemiä. Vuonna 2023 tehdyssä koetutkimuksessa löytöpaikan itäpuolella olevalta metsäniememekeltä havaittiin nokimaakerros, joka saattaa liittyä rahalöytöön.

3. MENETELMÄT

Inventointi aloitettiin kohteen erilaisen arkeologisen ja historiallisen materiaalin taustaselvityksellä Kulttuuriympäristön palveluikkunan kautta. Lisäksi perehdyttiin vanhoihin tutkimusraportteihin sekä digitaalisesti saatavilla oleviin vanhoihin karttoihin ja historiallisiin ilmakuviin. Maanmittauslaitoksen 5 pisteen Lidar-aineistosta tehdyn analyysin perusteella suunniteltiin kenttätyövaihetta ja valikoitiin maastossa tarkastettavat potentiaaliset kohteet. Lidar-aineiston analyysissä kiinnitettiin huomiota myös tunnettuihin arkeologisiin kohteisiin, pyrkien havainnoimaan aiemmin huomaamattomia rakenteita, kuten rakennepainanteet. Myös nämä havainnot tarkastettiin maastosta.

Kenttätyövaiheessa menetelminä käytettiin maastohavainnointia, koekuopitusta ja metallinetsintää metallinilmaisimella. Epämääräisten kivirakenteiden luonnetta pyrittiin tarvittaessa paljastamaan poistamalla pintaturvetta. Kaikki havaitut kohteet dokumentoitiin mittaamalla tarkkuus-GPS-laitteella, valokuvaamalla digitaalijärjestelmäkameralla ja kuvailemalla sanallisesti. Mikäli mahdollista, kohteet kuvattiin dronella. Metsäisillä alueilla tiheästi kasvavat puiden oksat estivät paikoin dronen lennätyksen.

Koekuopituksella pyrittiin etsimään esihistoriallisia asuinpaikkoja, jotka eivät näy maan pinnalle. Koekuopitusta tehtiin asutukselle potentiaalisilla alueilla eli eteläisillä rinteillä ja niemenkärjissä. Koekuoppia sijoitettiin maastoon tasaisille paikoille, jotka eivät olleet kivikkoisia. Laajoilla potentiaalisilla alueilla hyödynnettiin metallinilmaisinta, ja kuopat kaivettiin metallinilmaisimen antamien signaalien kohdalle.

4. TULOKSET

4.1 MAASTOHAVAINNOT KOHTEITTAIN

Kaava-alueelta entuudestaan tunnetut kohteet Viperin torppa, Vähä-Viperin torppa, Sarapisto ja Torppalan portti löytyivät kaikki maastosta, ja ne olivat säilyneet hyväkuntoisina. Inventoinnin yhteydessä havaittiin myös kolme (3) entuudestaan tuntematonta kohdetta. Lisäksi tunnetuilta kohteilta havaittiin joitakin uusia rakenteita.

4.1.1 Vähä-Viperin Torppa

Inventoinnin yhteydessä kohteelta havaittiin viisi rakennetta, joista neljä on rakennusten pohjia ja yksi kellarikuoppa. Lisäksi kohteelta havaittiin kaksi mahdollista rajamerkkiä, jotka olivat useamman kiven muodostamia tiiviitä kasoja. Lisäksi aivan metsän ja pelon rajalta havaittiin tontin rajakivi, johon on kaiverrettu luku 62. Myös toinen rajakivi havaittiin torpan alueen koilliskulmasta, sekä mahdollinen rajakivi keskivaiheilta länsireunasta. Entuudestaan kohteelta tunnettiin asuinrakennus, kahden muun rakennuksen kivijalat, kolme kellaria, sekä 60 metrin päässä koilliseen mahdollisen saunarakennuksen perustus. Rajamerkit ja nyt havaittu kellari ovat entuudestaan tuntemattomia rakenteita. Aiemmin löydettyjä kellareita ei maastosta dokumentoitu mittaamalla tai valokuvaamalla.

4.1.2 Sarapisto

Tunnettu pöytäkivi sijaitsee Kulttuuriympäristön rekisteritiedoista poikkeavalla sijainnilla, noin 20 metriä alempana rinteellä. Muuten pöytäkiven tiedot ovat ennallaan.

4.1.3 Viperin torppa

Viperin historiallisen torpan alueelta havaittiin kolme rakennuksen pohjaa ja kaksi, mahdollisesti kolme kellarikuoppaa rinteessä. Kolmas kellarikuoppa oli hyvin epämääräinen ja kasvillisuuden peitossa, jonka vuoksi sitä ei mitattu Tarkkuus GPS-laitteella. Kellarikuopat ja rakennusten pohjista kaksi olivat ennalta tunnettuja. Kolmas rakennuksen pohja oli hieman luoteessa, ja oli kooltaan pieni, 3,3 m x 5 m. Lisäksi uunillisen rakennuksen pohjoispuolelta havaittiin aidattu, risuilla täytetty kuoppa.

Kellareiden eteläpuolen pellolta havaittiin viitteitä huonosti säilyneen rakenteen pohjasta, joka on kooltaan noin 4,3 m x 1,5 m ja muodoltaan suorakaiteinen. Pitempi sivu on itä-länsisuuntainen.

4.1.4 Viperi

Uusi ehdotettu kiinteä muinaisjäännöskohde. Vähä-Viperin ja Viperin torppien välimaastosta etelärinteen alareunasta pellon reunasta havaittiin pystyssä oleva rajakivi. Vuoden 1779 Wiperin torpan tiluksienjakokartassa näille paikoille on merkitty Alalemon yksinäisen ja Lemon kylän välinen raja (A2227-8 Alalemo Kartta ja asiakirjat Wiperin torpan tiluksien jaosta Alalemon yksinäisen ja Lemon kylän välillä 1779–1779).

4.1.5 Grevilä 2

Uusi ehdotettu kiinteä muinaisjäännöskohde. Grevilän pellon eteläpuoleiselta niemikkeeltä kaava-alueen luoteiskulmasta metsäiseltä saarekkeelta havaittiin pyöreistä, maantasaisista kivistä muodostunut kivijono, jolla oli pituutta n. 3,5 m. Kiviä oli keskimäärin kahdessa rivissä. Lisäksi tämän rakenteen kaakkoispuolelta, noin 4 m etäisyydellä havaittiin matala, soikea röykkiörakenne, joka muodostui arviolta kolmesta kivikerrasta. Röykkiö on muodoltansa epämääräinen, mahdollisesti jopa hieman suorakaiteisen muotoinen. Röykkiön halkaisija on arviolta 3,5 m. Kivet ovat noin päänkokoisia ja luonnollisen pyöreitä. Röykkiö muistuttaa muodoltansa Vaarniemen tunnetun kulttuuriperintökohteen röykkiöitä. Lähistöllä on suurehkojen, melko suorakulmaisten ja porajalkiä sisältävien kivien muodostamia kasoja. Paikalla on kulkenut ainakin vuo-

desta 1697 Alalemon ja Vaarniemen tilusten raja (A22431-2 Vaarniemi Kartta ja selitys (1697–1697)). Kivijono on rajan suuntainen, ja röykkiö voisi mahdollisesti olla rajaröykkiön jäännös, joskin kumpikaan ei muodoltansa vastaa tyypillisiä rajaröykkiöitä tai viisarikiviä. Ilmiöt sijaitsevat 20–22 m mpy., ja niiden luonne vaikuttaa esihistorialliselta. Metallinilmaisimella kohteelta ei havaittu arkeologista aineistoa.

4.1.6 Kuokkamaa

Kuokkamaan metsäisen niemekkeen pellon reunat on ojitettu viime vuosien aikana, ja ojan reunukset olivat paljaat syksyllä 2023 ja tarkastuskäynnillä keväällä 2024. Kaikki avoinna olleet ojat käytiin läpi, ja samoin keväällä 2024 kasvillisuudesta paljaana olleet pelto-osuudet. Pelloilta ja ojanteista ei inventointikierroksilla havaittu selkeitä arkeologisia kerroksia tai palomaata.

Lähellä Kuokkamaan löytöpaikkaa, Kuokkamaan niemekkeen luoteispäässä metsäisen maaston puolelta 25 m mpy. -korkeuskäyrän tuntumasta havaittiin karkeasti neliskulmaisen mallinen kivirykelmä, joka koostuu kahdesta isommasta, halkaisijaltaan noin 50 cm kokoisesta kivistä ja kahdesta pienemmästä, halkaisijaltaan noin 25 cm kokoisesta kivistä. Kivien päällä ja ympärillä on piikkilankaa. Rykelmästä erkaantuu länteen noin 10–30 cm kivistä aseteltu jono, joka näyttäisi kaartuvan tai taittuvan luoteeseen. Kiviä on noin 15 kappaletta, ja pituudeltaan niiden muodostama jono on noin 4 metriä. Alkuperäinen muoto on kuitenkin epävarma, sillä kivien alle kasvanut puun juuri on hieman hajottanut niiden muodostelmaa. Kyseessä on todennäköisesti rajamerkki historialliselta ajalta. Kivien yhteydessä oleva piikkilanka viittaa siihen, että merkin yhteydessä, mahdollisesti kivirykelmän tukemana on ollut puinen paalu, joka on yhdistetty piikkilangalla toiseen paaluun. Muutaman metrin etäisyydellä luoteessa havaittiin pienempi kivirykelmä, joka oli tiheään kasvillisuuden suojassa. Myös näiden kivien yhteydessä oli piikkilankaa, joten kyseessä lienee samankaltainen rakenne.

11 metriä kivirivillisestä rajamerkistä kaakkoon, Kuokkamaan muinaisjäännösalueen pohjoispuolella, havaittiin halkaisijaltaan noin 30 cm kokoisista kivistä kasattu tulisija. Myös tulisijan rakentamisessa käytetyt kivet ovat todennäköisesti peräisin rajamerkistä, sillä myös näiden kivien yhteydessä havaittiin piikkilankaa. Kivien ympärillä olevan maaston tuoreehkoista palamisjäljistä päätellen tulisijaa on käytetty hiljattain.

Kivirivillisestä rajamerkistä 9 metrin etäisyydellä pohjoisessa havaittiin ympäristöstään erottuva kivikaari. Kiviä oli kahdessa melko toisiinsa vastasuorissa olevissa jonoissa, joskin enemmän kaaren muodossa kuin suorakulmaisessa asennossa. Kaaren kupera puoli osoittaa likimain luoteeseen. Kaari on noin 9 m pitkä. Kaaren etelä-pohjoissuuntainen osuus vaikuttaisi pieneltä ja pitkittäiseltä, harvakiviseltä röykkiöltä. Röykkiön pohjoispäädystä on siirtolohkare, joka on oletettavasti osa kokonaisuutta. Selkeämpien rajamerkkien läheisyyden perusteella kyseessä voisi olla kaarellinen rajaröykkiö.

Lisäksi Kuokkamaan metsäniemekkeen eteläisimmän kalliomaen itäpuolelta havaittiin jälleen kaksi rajamerkkiä muistuttavaa kivirykelmää, joiden yhteydessä oli kaarevat kivijonot. Längempää näistä on palamisjälkien perusteella käytetty tulisijana, mutta rakenne ei vaikuta pahasti hajotetulta.

Erityisesti rautalankaa sisältävät pienehköt kivikasat muistuttavat historiallisilta rajoilta tunnettuja rajamerkkejä, tai pikemminkin raja-aidan tolppien sijoja. Tällaisia kivikasoja ovat esimerkiksi Sipoon ja Porvoon rajalta tunnettu kohde Stormoskärret (1000045935) (Koskinen 2022). Kuokkamaan rajamerkkien yhteydessä olevat kivikaaret ovat mahdollisesti ns. viisarikiviä, jotka osoittavat rajan suuntaa. Huomionarvoista kuitenkin on, että Kuokkamaan aluetta kuvaavissa vanhoissa kartoissa ei kuitenkaan ole merkitty tilus- tai muitakaan rajoja näiden kivirakenteiden kohdalle.

4.1.7 Kuokkamaa 2

Kuokkamaan pellon keskiosassa olevan metsäisen niemen, joka koostuu kolmesta kaliohuipusta, keskimmäisen huipun itäreunalta havaittiin röykkiö, joka muotonsa perusteella voisi ajoittua rautakaudelle. Röykkiö on yksikerroksinen kiveys, ja muodoltansa soikea. Röykkiö on pituussuunnassa noin 2,3 m ja leveysuunnassa 1,7 m. Sen itäreunassa, alarinteen puolella on pystykivi, joka on kooltaan muita kiviä hieman suurempi. Tämä

pystykivi vaikuttaa mahdolliselta silmäkiveltä. Röykkiö on sijoitettu kalliorinteen itälaidalle siten, että se on pienellä tasanteella. Sen länsipuoli rajautuu noin 1 m korkuiseen pystysuoraan kallioseinämään, joka kaartaa rajaten röykkiön päädyn. Läheltä tätä, 21 m lounaaseen havaittiin epämääräisen mallinen kiveys. Tämä kiveys on halkaisijaltaan pituussuunnassa 2,3 m, ja se koostuu yhdestä kivikerrasta. Kiveyksen kaakkoispuolelta 3 m päässä oli linjassa muutamia suurehkoja kiviä, jotka vaikuttavat mahdollisesti kuuluvan jonkinlaiseen rakenteeseen. Kaikki rakenteet ovat noin 33 m mpy. -korkeudella.

4.1.8 Muita havaintoja maastosta

Eerolan ja Kulmalan välisen pellon pohjoispuolella sijaitsevan metsäsaarekkeen kärjen itäreunassa havaittiin pellon reunan suuntainen (koillinen-lounas), noin 7 m pituinen, luonnonkivistä kasattu röykkiö, joka sijaintinsa perusteella on todennäköisesti peltoraunio.

Grevilään johtavan metsätien varrelta havaittiin rakennukseen liittyviä purkukasoja, jotka sisälsivät kivijalan kiviä ja tiiltä. Vuoden 1914 kartassa tässä kohdin näkyy rakennus (A22:27/1–7 Lemo; Isojaon järjestely (1914–1914)). Rakennus ei näy tätä vanhemmissa saatavilla olevissa historiallisen ajan kartoissa. Rakennus vaikuttaa olevan täysin tuhoutunut. Esillä olevan rakennusmateriaalin perusteella rakenne ajoittuisi 1800–1900-luvuille.

Grevilän jylhillä kalliorinteillä ja Grevilän puoleisilla eli länsipuoleisilla alarinteillä havaittiin runsaasti merkkejä louhostoiminnasta. Rinteillä kallioreunoissa näkyy työstöjälkiä, niin lyhyempiä pyöreitä kiilojen jälkiä kuin leveämpiä ja syvempiä käsiporan jälkiä. Hieman etelämpänä havaittiin kaksi isoa kuoppaa tien vieressä. Kuopista luoteen puoleinen on halkaisijaltaan 3,9 m, ja kaakon puoleinen 4 m. Kaakon puoleisessa kuopassa on aseteltuna suorakaiteisia kiviä, joissa näkyy poran jälkiä. Kuopat sijaitsevat noin 9 m päässä toisistaan, ja ne ovat todennäköisesti louhostoimintaan liittyviä kivivarastokuoppia.

4.2 KOEKUOPITUS

Koekuopitus aloitettiin Eerolan ja Kulmalan välisen pellon pohjoispuolella sijaitsevalta metsäsaarekkeelta. Aivan saarekkeen eteläisen kärjen reunamilla maa näytti kasatulta, ja alueella näkyi jonkin verran modernia metallia. Maasto oli reuna-alueella lisäksi melko jyrkkää, joten kuopat päätettiin kaivaa hieman kauemmas kärjestä alueelle, jossa maanpinta oli tasaisempi. Tällä alueella maaperä oli pääasiassa siltistä savea lukuun ottamatta koekuoppaa 3, jonka maaperä oli hienoa hiekkaa.

Lähimmäs kärkeä, aivan saarekkeen reunasta havaitun peltoraunion edustalle kaivettiin koekuoppa 1, jonka kohdalta oli tullut voimakas metallisignaali. Kuopasta löytyi halkaisijaltaan noin 20 mm kokoinen, lyijyä sisältävä kuula, joka on mahdollisesti musketin ammus. Löytö ajoittuu historialliselle ajalle, ja liittyy mahdollisesti Suomen sotaan (1808–1809), jonka taisteluja on käyty lähialueilla. Esihistoriallisia löytöjä tai kulttuurikerroksia ei kuopasta löytynyt.

Seuraava signaali tuli koekuopan 1 paikalta 35 metriä luoteeseen, ja tähän kohtaan kaivettiin koekuoppa 2. Kuoppaa kaivettaessa selvisi, että signaali olikin peräisin luonnonkivistä, mutta samasta kuopasta löytyi lisäksi selkeä kvartsi-iskos. Iskos on lähiseudulta tunnettujen muinaisjäännösten perusteella oletettavasti peräisin pronssikaudelta. Myös maaperä oli tämän kuopan kohdalla poikkeuksellisen hiekkaista ympäristöönsä nähden. Samassa yhteydessä ei kuitenkaan ollut kulttuurikerrosta tai muita viittauksia asuinpaikkaan, joten kyseessä on irtolöytö.

Koekuoppa 3 sijoitettiin likimäärin keskelle tasannetta, noin 8 metriä luoteeseen koekuopasta 2. Alueelta ei tullut metallisignaalia, mutta paikka valittiin asuinpaikalle otollisen sijainnin vuoksi. Kuopasta ei kuitenkaan tullut löytöjä, ja maakerrokset olivat luonnollisia.

Koekuoppa 4 kaivettiin hieman korkeammalle maastoon, noin 17 metriä luoteeseen koekuopasta 3. Koekuoppa sijoitettiin tasaiselle alueelle kohdalle, josta oli tullut metallisignaali. Turvekerroksesta löytyi tunnistamaton, ja kokonsa nähden varsin painava metalliesineen katkelma.

Pohjoisen suuntaan, syvemmälle metsään kaivettiin vielä viisi koekuoppaa lisää. Metallisignaaleja saatiin alueelta vain kolme, ja näiden signaalien kohdille sijoitettiin koekuopat 5, 6 ja 8. Yhtään esihistoriallista löytöä tai kulttuurikerrosta ei näissäkään kuopissa havaittu. Koekuopan 5 signaali oli peräisin pohjakalliosta, ja koekuopasta 6 löytyi oluttölkki. Koekuopasta 8 taas löytyi pätkä piikkilankaa. Vastaavanlaista piikkilankaa on usein historiallisten rajamerkkien tai aidantolpan kivisijojen yhteydessä, mutta välittömästä lähiympäristöstä ei havaittu tämänkaltaisia rakenteita.

Kuoppien 7 ja 9 sijoitus valittiin ympäristön ja maaston perusteella, mutta muinaisjäännökseen viittaavia havaintoja ei tehty.

Myös Kuokkamaan muinaisjäännösalueen laajuutta pyrittiin selvittämään koekuopituksella. Alueen pohjoispuolelle, lähelle pellon rajaa kaivettiin neljä koekuoppaa, kuopat 10–13. Koska alueen maaperässä oli jo pintapuolisesti havaittavissa myöhäisempää metalliainestoa kuten piikkilankaa ja pullonkorkkeja, päätettiin metallinetsinnän sijaan sijoittaa kuopat esihistorialliselle asutukselle potentiaalisille paikoille. Maaperä oli alueella pääasiassa savista silttiä, mutta paikoin pintaturpeen alla oli harmahtava hiekkakerros, jonka paksuus vaihteli 2 ja 15 cm välillä. Koekuopista ei kuitenkaan paljastunut mitään muinaisjäännökseen viittaavaa.

Muinaisjäännösalueen itäpuolinen alue jätettiin koekuopittamatta maaston kivikkoisuuden vuoksi. Sen sijaan Sauhuvuoren edustalle, noin 120 m muinaisjäännösalueesta koilliseen kaivettiin toiset neljä koekuoppaa, kuopat 14–17. Maaperä oli hyvin samankaltaista kuin Kuokkamaan pohjoispuolisella alueella, ja myöskään täältä ei tehty havaintoja muinaisjäännöksestä eikä irtolöytöjä.

5. YHTEENVETO

Muuritutkimus Oy teki ajalla 1.9.2023–13.11.2024 inventoinnin Lemunniemen Torppalan ekokylän kaava-alueella, jonne suunnitellaan pientaloaluetta noin 600–850 asukkaalle. Inventoidun alueen laajuus oli 95,75 ha. Inventoinnin tavoitteena oli päivittää ja tarkentaa aiempien alueella tehtyjen inventointien luomaa kuvaa ja kattavuutta niin esihistoriallisen kuin historiallisen ajan arkeologisen kulttuuriperinnön osalta sekä tarkentaa tunnettujen kohteiden aluerajausta. Ennestään alueelta tunnettiin kolme kiinteää muinaisjäännettä ja kaksi kulttuuriperintökohdetta. Välittömästä lähiympäristöstä puolestaan tunnettiin yhdeksän kiinteää muinaisjäännettä ja yksitoista kulttuuriperintökohdetta.

Inventoinnin menetelminä käytettiin tutustumista aluetta kattaviin vanhoihin tutkimusraportteihin, vanhoihin karttoihin (Kuninkaankartasto sekä Kansallisarkiston Astia) sekä historiallisiin ilmakuviin (Paikkatietoikkuna.fi). Lisäksi kaava-alueesta tehtiin Maanmittauslaitoksen ns. 5 pisteen lidaraineistoanalyysi, jossa tarkasteltiin maaston muotoja eri valaistusmalleilla ja painanneasetuksilla.

Kenttätutkimukset on tehty loppukesän ja syksyn 2023 aikana, ja niitä on täydennetty ensin keväällä 2024 lumen vähentyessä maastossa. Viimeiset täydennykset tehtiin vielä loppusyksyllä 2024 kasvillisuuden painuttua alas. Kenttätutkimusmenetelminä käytettiin silmämääräistä havainnointia, metallinetsintää metallinilmaisimella ja koekuopitusta. Joidenkin epävarmojen kivirakenteiden päältä poistettiin varovaisesti sammalta kohteen luonteen todentamiseksi. Inventoinnin painopisteenä oli Kuokkamaan kohde, jossa tehtiin maastotarkastusta kaikkiaan neljässä eri vaiheessa. Muinaisjäännealueen ympäristössä, esihistorialliselle asutukselle potentiaalisilla paikoilla tehtiin myös koekuopitusta, mutta merkkejä muinaisjäänneksestä ei havaittu. Ainoa koekuopituksessa tehty esihistoriallinen havainto oli irtolöytönä tullut kvartsi-iskos, joka löytyi muinaisjäännealueen lounaispuolelta, noin 300 m etäisyydeltä.

Kuokkamaan alueelta havaittiin kivirakenteita, jotka ovat todennäköisesti rajamerkkejä historialliselta ajalta. Yhdestä rajamerkistä on hiljattain kasattu nuotio.

Grevilän etelänpuoleiselta metsäalueelta voitiin havaita lidaraineistotarkastelussa mahdollisia maaston kohoutumia. Nämä kohteet tarkastettiin keväällä 2024 maastossa, mutta niille ei voitu varmuudella liittää arkeologisia havaintoja eikä kenttävaiheessa tehty arkeologisia löytöjä. Pelkkien Lidar-havaintojen perusteella ei voida esittää alueelle muinaisjäännettä.

Inventoinnin tuloksena tunnettujen kohteiden aluerajaukset tarkentuivat maan päältä havaittavien rakenteiden osalta. Inventoinnissa havaittiin lisäksi kolme (3) uutta muinaisjäännekohdetta, Grevilä 2, Kuokkamaa 2 ja Viperi. Kaksi ensimmäistä vaikuttavat ajoittuvan esihistorialliselle ajalle, ja kolmas historialliselle ajalle, 1700-luvulle. Lisäksi tunnettujen kohteiden rajaukset tarkentuivat, ja maastosta havaittiin aiemmin tuntemattomia rakenteita. Alueelta havaittiin myös runsaasti rajakiviä ja merkkejä kivilouhos-toiminnasta. Kaikki uudet havainnot tehtiin metsäalueilta. Merkkejä esihistoriallisesta asutuksesta ei havaittu koekuopituksen yhteydessä, joten ainakaan pitkäaikaista esihistoriallista toimintaa ei alueella todennäköisesti ole ollut.

LÄHTEET

Anttila, Marja 2003. Kaarina Lemunniemi. Muinaisjäännösinventointi 2003. Turun maakuntamuseo.

Kansallisarkisto Astia. A22271_7 Lemo Isojaon järjestely 1914_1914

Kansallisarkisto Astia. A2227-8 Alalemo Kartta ja asiakirjat Wiperin torpan tiluksien jaosta Alalemon yksinäisen ja Lemon kylän välillä 1779–1779.

Kansallisarkisto Astia. A22431-2 Vaarniemi Kartta ja selitys (1697–1697)

Koskinen, Juuso 2022. SIPOO-PORVOO Kallbäck-Anttila 110 kV voimajohtolinjan arkeologinen inventointi 2022. Mikroliitti Oy.

Lehtonen, Kaisa 1998. Kaarinan muinaisjäännösinventointi 1998. Turun yliopiston oppiaine ja Vanhalinnan museo.

Leppänen, Jere 2024. Kuokkamaa. Kaarina Kuokkamaa (1000047506) löytöpaikan tarkastus 2023. Turun museokeskus. Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo.

Meriluoto, Timo. Kuninkaan kartasto 1776–1805. <https://timomeriluoto.kapsi.fi/Sivut/Paasivu/KARTAT/%C2%B4%C2%B4Kuninkaan%20Kartasto%C2%B4%C2%B4%201776-1805/%C2%B4%C2%B4Kuninkaan%20kartasto%C2%B4%C2%B4%201776-1805.html>

Maanmittauslaitoksen karttapalvelu. <https://kartta.paikkatietoikkuna.fi/>

Museovirasto. Kulttuuriympäristön palveluikkuna. <https://www.kyppi.fi/>

Pukkila, Jouko; Pietikäinen, Tanja & Joensuu, Johanna 2016: Kaarina Lemunniemi. Arkeologinen täydennysinventointi Suomen sodan aikaisella taistelupaikalla 2016. Arkebuusi osuuskunta.

Rantanen, Janne; Krappala, Kim; Kumpulainen, Tuukka; Lehtikainen, Maija; Moisio, Jussi; Paukku, Toni; Sevä, Laura & Tiilikkala, Jasse 2012. Kaarina. Pronssikautisten asuinpaikkojen arkeologinen inventointi 2012. Turun yliopisto/arkeologia. Arkeologisen inventoinnin kurssi, kevät 2012.

Viperin torppa

1000028206

Vanha kohde

Laji kiinteä muinaisjäänös

Tyyppi asuinpaikka

Alatyyppi torppa

Ajoitus historiallinen

Koordinaatit (TM35) P: 6704396 I: 240893

2,5-15 mmpy

Tarkastuspvm 31.10.2024

☐ Ei tarkastettu

Aikaisemmat tiedot

Kyppi: "Viperin torppa, josta käytetään vanhoissa kartoissa myös nimitystä Iso-Viperin torppa, on sijainnut Viperinlahden rannalta Lemuntielle yltävän peltokaistaleen keskellä, matalalla kalliokumpareella. Jacob Stålströmin 1779 piirtämän tiluskartan mukaan torppa on käsittänyt uuden asuinrakennuksen, vanhan aitan, vanhan navetan ja ladon, sekä vanhan saunan. Torppaa ovat ympäröineet pienet pelto- ja niittytilkut.

Nykyisin Iso-Viperin torpanpaikka on autioitunut, umpeenkasvanut saareke pellon keskellä. Villiintyneitten puutarhakasvien muodostaman tiheän kasvillisuuden keskellä on hahmotettavissa vanhan asuinrakennuksen kivijalka ja uuninpohja. Noin kaksikymmentä metriä asuinrakennuksen jäännöksestä länteen on toisen rakennuksen kivijalka, jonka vieressä kasvaa yhä hedelmää tuottava luumupuu. Se saattaa olla jo vuonna 1779 mainitun, tupaa vastapäätä sijainneen vanhan aitan jäännös. Muitten rakennusten jäännöksiä ei paikalla pysty enää erottamaan. Sen sijaan noin 70 metrin koilliseen, metsänreunassa, on kolme hiekkamaahan kaivettua maakellarin jäännöstä.

Viimeisin historiallinen tieto Viperin eli Iso-Viperin torpasta on vuodelta 1855, jolloin se on merkitty venäläiseen linnoituskarttaan. Vuonna 1880 piirrettyssä venäläisessä topografikartassa näkyy enää Vähä-Viperin torppa. Henkikirjoissa mainitaan torppari Kustaa Wiperi vielä vuonna 1895, mutta ei enää sen jälkeen."

Tarkastushavainnot

Peltosaarekkeella havaittiin useita pieniä kivijalkoja tai muita kivirakenteiden jäännöksiä. Kivet olivat kuitenkin niin runsaan kasvillisuuden peitossa, että havainnointi oli haastavaa. Kumpareen keskivaiheilla sijaitsee aidattu ja risuilla peitetty kuoppa. Lisäksi metsäsaarekkeesta 18 m länteen havaittiin rakennuksen pohja. Tämä rakennus havaittiin myös jo vuoden 2012 inventoinnissa.

Kellarirakenteista luoteeseen, metsän ja pellon rajalla sijaitsee suorakulmainen, lähes kokonaan maan alle painunut rajakivi, johon on kaiverrettu luku 68.

Kellarirakenteiden edustalla peltoalueen reunamalla havaittiin pienehköjen, suurimmaksi osaksi maan alla olevien kivien muodostama suorakulma, jonka sisäpuolella kasvusto on ympäristöä heikompa. Kyseessä saattaa olla rakennuksen pohja, mutta asian varmistus edellyttäisi kajoavaa tutkimusta.

Löytötiedot

Paikannus ja rajaustapa

Kohteen rajausta tulisi korjata siten, että läntisimmätkin rakenteet ovat muinaisjäännösalue-rajauksen sisällä. Muuten ok.

Kohteen tiedot

Aikaisemmat tutkimukset

Inventointi 2012: Kim Krappala, Jussi Moisio, Janne Rantanen ja Toni Paukku. (Turun yliopiston arkeologian oppiaineen arkeologisen inventoinnin kurssi keväällä 2012.)

Tarkastus 2016: Kaisa Lehtonen ja Janne Rantanen. (Tarkastus tehtiin 7.4.2016, mukana maastossa olivat Hannu Rautanen ja Markku Rehmonen.)

Muut lähteet

Historiallinen ilmapäät 1939 (Paikkatietoikkuna.fi)

A2227-8 Alalemo Kartta ja asiakirjat Wiperin torpan tiluksien jaosta Alalemon yksinäisen ja Lemon kylän välillä 1779-1779

A22271_7Lemo Isojaon järjestely 1914_1914

Vähä-Viperin torppa

1000028194

Vanha kohde

Laji kiinteä muinaisjäännös**Tyyppi** asuinpaikka**Alatyyppi** torppa**Ajoitus** historiallinen**Koordinaatit (TM35)** P: 6704428 , I: 241131

5-20 mmpy

Tarkastuspvm 31.10.2024☐ Ei tarkastettu**Aikaisemmat tiedot**

Kyppi: "Viperin torpasta (1000028206) 200 metriä itään on sijainnut Vähä-Viperin torppa, joka on merkitty vuoden 1763 isojakokarttaan ja vuoden 1779 tiluskarttaan. Viimeksimainitussa kartassa torppaan kerrotaan kuuluneen vanhan asuinrakennuksen, aitan, navetan ja ladon sekä "kurjan" saunan. Vähä-Viperiä ei ole mainittu isojakokartan ja tiluskartan lisäksi muissa asiakirjoissa, vaan sen asukkaat on ilmeisesti kirjattu Viperin torpan asukkaiksi. Näiden kahden torpan suhde ei ole tiedossa.

Nykyisin Vähä-Viperi on autioitunut, havupuuvaltaista metsää kasvava tasanne jyrkästi pellosta nousevan törmän päällä. Paikalla kasvaa myös pähkinäpensasta. Torpanpaikka on säilynyt lähes täydellisesti, sillä paikalla ei ole metsänhoitoa lukuun ottamatta ollut muuta maankäyttöä. Paikalla on havaittavissa asuinrakennuksen maatunut kivijalka (pituudeltaan noin 11 metriä) ja uuninpohja. Asuinrakennuksen kaakkoispuolella on nähtävissä ainakin kahden muun rakennuksen kivijalkaa. Rakennusten ympäristöä on muokattu siten, että pihapiiri muodostaa selvän tasanteen. Asuinrakennuksen lounaispuolella on kolme rinteeseen kaivettua maakellarin pohjaa. Lisäksi asuinrakennuksesta vajaa 60 metriä koilliseen on vielä yksi tulisijallinen rakennuksen perustus, mahdollinen sauna.

Vähä-Viperin torppa esiintyy viimeisen kerran kartalla 1880-luvun venäläisessä topografikartassa. Henkikirjoissa mainitaan torppari Kustaa Wiperi vielä vuonna 1895, mutta ei sen jälkeen. Ilmeisesti Vähä-Viperin torppa on jäänyt käytöstä 1800- ja 1900-lukujen taitteessa."

Tarkastushavainnot

Vähä-Viperin torppa sijaitsee metsäisen kallioalueen kaakkoisrinteessä. Maastossa on havaittavissa useiden rakennusten kivijalkoja. Kivien päällä on runsaasti kuivia lehtiä, ja osa kivistä on sammalpeitteen alla, mikä tuo haasteita havainnointiin ja rakenteiden muotojen hahmottamiseen. Kivijalkoja rakennettaessa on kuitenkin ilmeisesti hyödynnetty maaston muotoja, sillä joistakin kivijaloista puuttuvat kivet rinteiden puolelta kokonaan.

Ylimpänä rinteessä oleva suurin kivijalka lienee kuuluneen torpan päärakennukselle. Kivijalan rajaaman alueen keskellä on uunin jäänteet. Uunista on jäljellä halkaisijaltaan noin 2,8 m kokoinen kasa, jonka päällä kasvaa mänty. Myös uuninraunio on lehtien ja havunneulasten peitossa, mutta kasassa on näkyvissä tiilen kappaleita, peltiä sekä lasiesineiden ja keramiikka-astioiden paloja. Kivijalan vieressä (pohjoispuolella) on halkaisijaltaan noin 1,7 m kokoinen painanne, joka on saattanut olla jonkinlainen kellarirakenne.

Alempana rinteessä sijaitsevat pienemmät kivijalat ovat ilmeisesti kuuluneet ulkorakennuksiin. Näiden rakennusten yhteydessä sijaitsee suurehko monttu, jonka halkaisija on noin 3,5 m. Montun reunamilla on jonkinlaisia kivirakenteita. Myös tämä monttu on mahdollisesti kellarirakenne. Pohjoisessa, noin 30 metrin etäisyydellä muista rakenteista, sijaitsee vielä yksi pienehkö kivijalka, jonka keskellä on jonkinlaisen uunirakenteen raunio. Kyseessä lienee vuoden 1779 tiluskartassa mainittu "kurja sauna".

Pihapiiristä havaittiin myös kaksi pienehköä kiviröykkiötä, jotka saattavat olla jonkinlaisia rajamerkkejä. Rinteen kaakkoiskulmassa pellon reunalla on suorakulmion muotoinen kivi, johon on kaiverrettu luku 62.

Löytötiedot

Paikannus ja rajaustapa

Rajausta tulisi korjata itään 14 m, jotta kaikki maastosta havaitut rakenteet olisivat suojelualueen sisällä. Muissa ilmansuunnissa ok.

Kohteen tiedot muuttuneet

Aikaisemmat tutkimukset

Inventointi 2012: Kim Krappala, Jussi Moisio, Janne Rantanen & Toni Paukku.

Tarkastus 2016: Kaisa Lehtonen & Janne Rantanen. (Tarkastus tehtiin 7.4.2016, mukana maastossa olivat Hannu Rautanen ja Markku Rehmonen.)

Muut lähteet

Historiallinen ilmakeku 1939 (Paikkatietoikkuna.fi)

A2227-8 Alalemo Kartta ja asiakirjat Wiperin torpan tiluksien jaosta Alalemon yksinäisen ja Lemon kylän välillä 1779-1779

A22271_7Lemo Isojaon järjestely 1914_1914

Sarapisto

1000015314

Vanha kohde

Laji muu kulttuuriperintökohde**Tyyppi** kivirakenne**Alatyyppi** kivipöytä**Ajoitus** historiallinen**Koordinaatit (TM35)** P: 6698107 I: 23461313

20

Tarkastuspvm 31.10.2024☐ Ei tarkastettu**Aikaisemmat tiedot**

Kyppi: "Kivipöytä sijaitsee Torppalantiestä noin 200 m etelään, Vaarniemenkallioalueen eteläreunassa olevan kalliopaljastuman etelärinteellä, kalliopohjaisella terassilla.

Kolmen kiven varaan on nostettu 1,6 m pitkä ja 50-80 cm leveä, laakea paasi, jonka paksuus on 20-30 cm."

Tarkastushavainnot

Kohteessa ei havaittu muutoksia. Kohteen sijainti poikkeaa Kypin tiedoista n. 20 metriä etelään.

Löytötiedot**Paikannus ja rajaustapa**

Kohteen pistetieto Kypistä sijaitsee 31 m todellisen kohteen luoteispuolella.

Kohteen tiedot muuttuneet

Aikaisemmat tutkimukset

Inventointi 1998: Kaisa Lehtonen/ Turun maakuntamuseo

Muut lähteet

Torppalan portti

1000040816

Vanha kohde

Laji muu kulttuuriperintökohde**Tyyppi** kulkuväylät**Alatyyppi****Ajoitus** historiallinen**Koordinaatit (TM35)** P: 6704705, I: 241387**Tarkastuspvm** 11.8.2023☐ Ei tarkastettu**Aikaisemmat tiedot**

Kyppi: "Torppalantien molemmin puolin sijaitsevat nelikulmaiset, palkosaumaiset kiviset portinpylväät, joiden päällä pienemmistä kivistä koostuvat pyöreät koristeet.

Perimätiedon mukaan silloinen maanomistaja Axel Sjögren rakennutti "muruportin" Torppalan (Torpgård) tilan rajalle maamerkiksi vuonna 1918."

Tarkastushavainnot

Kohteessa ei havaittu muutoksia.

Löytötiedot**Paikannus ja rajaustapa**

Kohteen tiedot pysyneet samana

Aikaisemmat tutkimukset**Muut lähteet**

Kuokkamaa

1000047506

Vanha kohde

Laji kiinteä muinaisjäänös**Tyyppi** löytöpaikka**Alatyyppi****Ajoitus** rautakautinen, viikinkiaika**Koordinaatit (TM35)** P:6705215 I: 241630

25-29

Tarkastuspvm 13.11.2024☐ Ei tarkastettu**Aikaisemmat tiedot**

Kypä: "Kohde sijaitsee metsäalueen keskellä olevan pienen pellon pohjoisreunassa. Maaperä on savea. Paikalta löytyi keväällä 2021 metallinsinnässä metalliesineitä. Tarkempia tietoja viranomaiskäyttöön: Ilppari ILM18847.

Löytöpaikan itäpuolella olevalla metsäniemekkeellä on yhtenäinen nokimaakerros, jolla saattaa yhteys paikalta tehtyihin löytöihin. Pohjoisessa nokimaa rajautuu kallioon. Pellon pohjoislaidalta nokimaata ei havaittu.

Kohteen luonteen ja rajauksen määrittäminen edellyttävät tarkempia tutkimuksia. Aluerajaus on etenkin pellolla suuntaa antava."

Tarkastushavainnot

Lähellä Kuokkamaan löytöpaikkaa, Kuokkamaan niemekkeen luoteispäässä metsäisen maaston puolelta 25 m mpy. -korkeuskäyrän tuntumasta havaittiin karkeasti neliskulmaisen mallinen kivirykelmä, joka koostuu kahdesta isommasta, halkaisijaltaan noin 50 cm kokoisesta kivistä ja kahdesta pienemmästä, halkaisijaltaan noin 25 cm kokoisesta kivistä. Kivien päällä ja ympärillä on piikkilankaa. Rykelmästä erkaantuu länteen noin 10–30 cm kivistä aseteltu jono, joka näyttäisi kaartuvan tai taittuvan luoteeseen. Kiviä on noin 15 kappaletta, ja pituudeltaan niiden muodostama jono on noin 4 metriä. Alkuperäinen muoto on kuitenkin epävarma, sillä kivien alle kasvanut puun juuri on hieman hajottanut niiden muodostelmaa. Kyseessä on todennäköisesti rajamerkki historialliselta ajalta. Kivien yhteydessä oleva piikkilanka viittaa siihen, että merkin yhteydessä, mahdollisesti kivirykelmän tukemana on ollut puinen paalu, joka on yhdistetty piikkilangalla toiseen paaluun. Muutaman metrin etäisyydellä luoteessa havaittiin pienempi kivirykelmä, joka oli tiheään kasvillisuuden suojassa. Myös näiden kivien yhteydessä oli piikkilankaa, joten kyseessä lienee samankaltainen rakenne.

11 metriä kivistä rajamerkistä kaakkoon, Kuokkamaan muinaisjäänösalueen pohjoispuolella, havaittiin halkaisijaltaan noin 30 cm kokoisista kivistä kasattu tulisija. Myös tulisijan rakentamisessa käytetyt kivet ovat todennäköisesti peräisin rajamerkistä, sillä myös näiden kivien yhteydessä havaittiin piikkilankaa. Kivien ympärillä olevan maaston tuorehkoista palamisjäljistä päätellen tulisijaa on käytetty hiljattain.

Kivistä rajamerkistä 9 metrin etäisyydellä pohjoisessa havaittiin ympäristöstään erottuva kivikaari. Kiviä oli kahdessa melko toisiinsa vastasuorissa olevissa jonoissa, joskin enemmän kaaren muodossa kuin suorakulmaisessa asennossa. Kaaren kupera puoli osoittaa likimain luoteeseen. Kaari on noin 9 m pitkä. Kaaren etelä-pohjoissuuntainen osuus vaikuttaisi pieneltä ja pitkittäiseltä, harvakiviseltä rökkiöltä. Rökkiön pohjoispäädystä on siirtolohkare, joka on oletettavasti osa kokonaisuutta. Selkeämpien rajamerkkien läheisyyden perusteella kyseessä voisi olla kaarelinen rajarökkiö.

Lisäksi Kuokkamaan metsäniemekkeen eteläisimmän kalliomäen itäpuolelta havaittiin jälleen kaksi rajamerkkiä muistuttavaa kivirykelmää, joiden yhteydessä oli kaarevat kivijonot. Längempää näistä on

palamisjälkien perusteella käytetty tulisijana, mutta rakenne ei vaikuta pahasti hajotetulta.

Löytötiedot

Paikannus ja rajaustapa

Kohteen tiedot muuttuneet

Aikaisemmat tutkimukset

2021: Yksityishenkilö ilmoitus

Tarkastus 2023: Jere Leppänen / Turun museokeskus

Muut lähteet

Viperi

Uusi kohde

Laji Kiinteä muinaisjäännös

Tyyppi Kivirakenteet

Alatyyppi Rajamerkit

Ajoitus Historiallinen

Koordinaatit (TM35) P: 6704416 I: 240991

10

Tarkastuspvm 31.10.2024

☐ Ei tarkastettu

Aikaisemmat tiedot

Tarkastushavainnot

Kallion etelärinteessä sijaitseva kahdella pienemmällä kivellä tuettu pystykivi. Viperin tiluksien vuoden 1779 jakokartan mukaan rajamerkin kohdalla on kulkenut "Alalemon yksinäisen" ja Lemon kylän välinen raja. Kivi on halkaisijaltaan noin 90 cm.

Löytötiedot

Paikannus ja rajaustapa

Kohteen tiedot

Aikaisemmat tutkimukset

Muut lähteet

Grevilä 2

Uusi kohde

Laji Kiinteä muinaisjäännös

Tyyppi Kivirakenteet

Alatyyppi Röykkiöt, rajamerkit, valmistuspaikat

Ajoitus Esihistoriallinen, historiallinen

Koordinaatit (TM35) P: 6705263 I: 241196

20-22

Tarkastuspvm

☐ Ei tarkastettu

Aikaisemmat tiedot

Tarkastushavainnot

Niemekkeen länteen työntyvässä kärjessä sijaitsevat kivijono ja pienehkö, mahdollisesti suorakulmainen röykkiö.

Löytötiedot

Paikannus ja rajaustapa

Kohteen tiedot

Aikaisemmat tutkimukset

Muut lähteet

Kuokkamaa 2

Uusi kohde

Laji Kiinteä muinaisjäännös

Tyyppi Kivirakenteet

Alatyyppi Röykkiöt

Ajoitus Rautakautinen

Koordinaatit (TM35) P: 6705289 I: 241682

33

Tarkastuspvm 5.11.2024

☐ Ei tarkastettu

Aikaisemmat tiedot

Tarkastushavainnot

Itärinteessä, pienellä kalliontasanteella sijaitseva, kaakkois-luoteissuuntainen, yksikerroksinen kiveys, jonka kaakkoispäädyssä on muita suurempi, teräväkärkinen pystykivi. Röykkiö on kooltaan 2,5 m x 1,6 m. Kivien halkaisija on noin 20 cm. Tasanne on luoteispuolelta suurten kivien ympäröimä.

Löytötiedot

Paikannus ja rajaustapa

Kohteen tiedot

Aikaisemmat tutkimukset

Muut lähteet

MuTu123044dg_1. Viperin torpan rauniot peltosaarekkeella dronella kuvattuna. Idästä. Kuva M. Ronkainen 30.10.2024

MuTu123044dg_2. Viperin torpan alueella erottuva kivijalka. Idästä. Kuva L. Suomi 30.10.2024

MuTu123044dg_3. Viperin torpan uunirakenne. Luoteesta. Kuva L. Suomi 30.10.2024

MuTu123044dg_4. Viperin torpan länsipuolella sijaitseva kivirakenne. Kaakosta. Kuva L. Suomi 30.10.2024

MuTu123044dg_5. Viperin torpan kellarikuopassa erottuvaa kivirakennetta, Etelästä. Kuva L. Suomi 30.10.2024

MuTu123044dg_6. Viperin torpan alueella havaittu suorakulmainen rajakivi punaisen, tuoreemman merkin alla. Kiveen on kaiverrettu luku 68. Pohjoisesta. Kuva L. Suomi 30.10.2024

MuTu123044dg_7. Lähikuva suorakulmaisesta rajakivistä Viperin torpan alueella. Kaakosta. Kuva L. Suomi 30.10.2024

MuTu123044dg_8. Vähä-Viperin torpan todennäköisen päärakennuksen kivijalkaa. Idästä. Kuva L. Suomi 30.10.2024

MuTu123044dg_9. Vähä-Viperin torpan uunirakenne. Pohjoisesta. Kuva L. Suomi 30.10.2024

MuTu123044dg_10. Pienemmän rakennuksen kivijalkaa Vähä-Viperin torpalla. Etelästä. Kuva L. Suomi 30.10.2024

MuTu123044dg_11. Vähä-Viperin torpan alueen kulmalla havaittu suorakulmainen rajakivi. Kiveen on kaiverrettu luku 62. Etelästä. Kuva L. Suomi 30.10.2024

MuTu123044dg_12. Lähikuva suorakulmaisesta rajakivestä Vähä-Viperin torpan alueella. Etelästä. Kuva L. Suomi 30.10.2024

MuTu123044dg_13. Sarapiston kivipöytä. Lounaasta. Kuva L. Suomi 30.10.2024

MuTu123044dg_14. Torppalan portti. Idästä. Kuva L. Suomi 5.11.2024

MuTu123044dg_15. Viperin torppien välinen rajamerkki (Viperi) ylärinteestä kuvattuna. Kivi sijaitsee kuvassa likimain keskellä pellon ja metsikön rajaa. Koillisesta. Kuva L. Suomi 30.10.2024

MuTu123044dg_16. Lähikuva Viperin rajamerkistä. Kaakosta. Kuva L. Suomi 30.10.2024

MuTu123044dg_17. Metsän reunaan, Kuokkamaan muinaisjäännösalueen pohjoispuolelle kasattu nuotio. Luoteesta. Kuva L. Suomi 5.11.2024

MuTu123044dg_18. Kuokkamaan muinaisjäännösalueen pohjoispuolella sijaitseva rajamerkki. Pienen kiviröykkiön yhteydessä on kivikaari tai -kulma. Lounaasta. Kuva L. Suomi 13.11.2024

MuTu123044dg_19. Kuokkamaan muinaisjäännösalueen pohjoispuolella sijaitseva kivikehä. Koillisesta. Kuva L. Suomi 5.11.2024

MuTu123044dg_20. Kuokkamaan muinaisjäännösalueen pohjoispuolella sijaitseva kivikehä dronella kuvattuna. Luoteis-sivu/-kulma kuvassa alhaalla. Kuva M. Ronkainen 30.10.2024

MuTu123044dg_21. Kuokkamaan pohjoispuolisen kallion itäisellä rinteellä sijaitseva yksikerroksinen kiviröykkiö, Kuokkamaa 2. Idästä. Kuva L. Suomi 5.11.2024

MuTu123044dg_22. Kuokkamaa 2 -röykkiön luoteispuolella sijaitseva kivimuodostelma. Lännestä. Kuva L. Suomi 5.11.2024

MuTu123044dg_23. Kuokkamaan pohjoispuolisen kallion etelärinteessä sijaitseva itäisempi rajamerkki. Pienen kiviröykkiön yhteydessä on kivikaari. Etelästä. Kuva L. Suomi 5.11.2024

MuTu123044dg_24. Kuokkamaan pohjoispuolisen kallion etelärinteessä sijaitseva läntisempi rajamerkki. Rajamerkkiä on myöhemmin käytetty nuotiona. Pohjoisesta. Kuva L. Suomi 5.11.2024

MuTu123044dg_25. Sauhuvuorella sijaitseva rajamerkki. Etelästä. Kuva L. Suomi 5.11.2024

MuTu123044dg_26. Sauhuvuorella sijaitseva rajamerkki. Kaakosta. Kuva L. Suomi 5.11.2024

MuTu123044dg_27. Grevilä 2. Grevilän niemekkeellä sijaitseva kivirivi. Koillisesta. Kuva L. Suomi 5.11.2024

MuTu123044dg_28. Grevilä 2. Grevilän niemekkeellä sijaitseva kivirivi. Luoteesta. Kuva L. Suomi 5.11.2024

MuTu123044dg_29. Grevilä 2. Grevilän niemekkeellä sijaitseva kivistö. Länestä. Kuva L. Suomi 5.11.2024

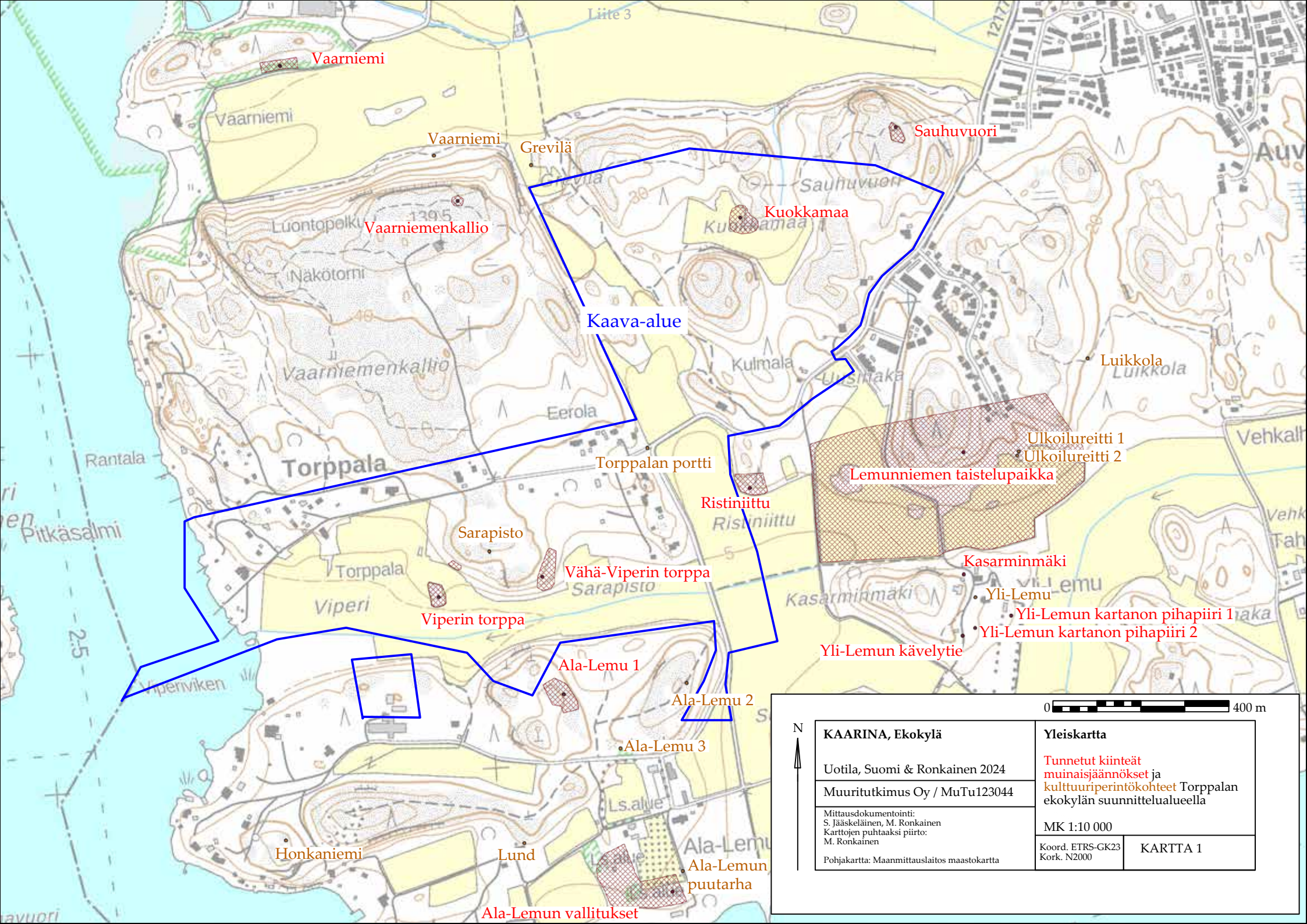
MuTu123044dg_30. Grevilä 2. Louhittuja kiviä Grevilän niemekkeellä. Idästä. Kuva L. Suomi 5.11.2024

MuTu123044dg_31. Koekuoppa 2. Etelästä. Kuva L. Suomi 13.11.2024

MuTu123044dg_32. Koekuoppa 15. Kaakosta. Kuva L. Suomi 13.11.2024

KAARINA, Ekokylä

Uotila, Suomi & Ronkainen 2024

Muuritutkimus Oy / MuTu123044

Mittausdokumentointi:
S. Jääskeläinen, M. Ronkainen
Karttojen puhtaaksi piirto:
M. Ronkainen

Pohjakartta: Maanmittauslaitos maastokartta

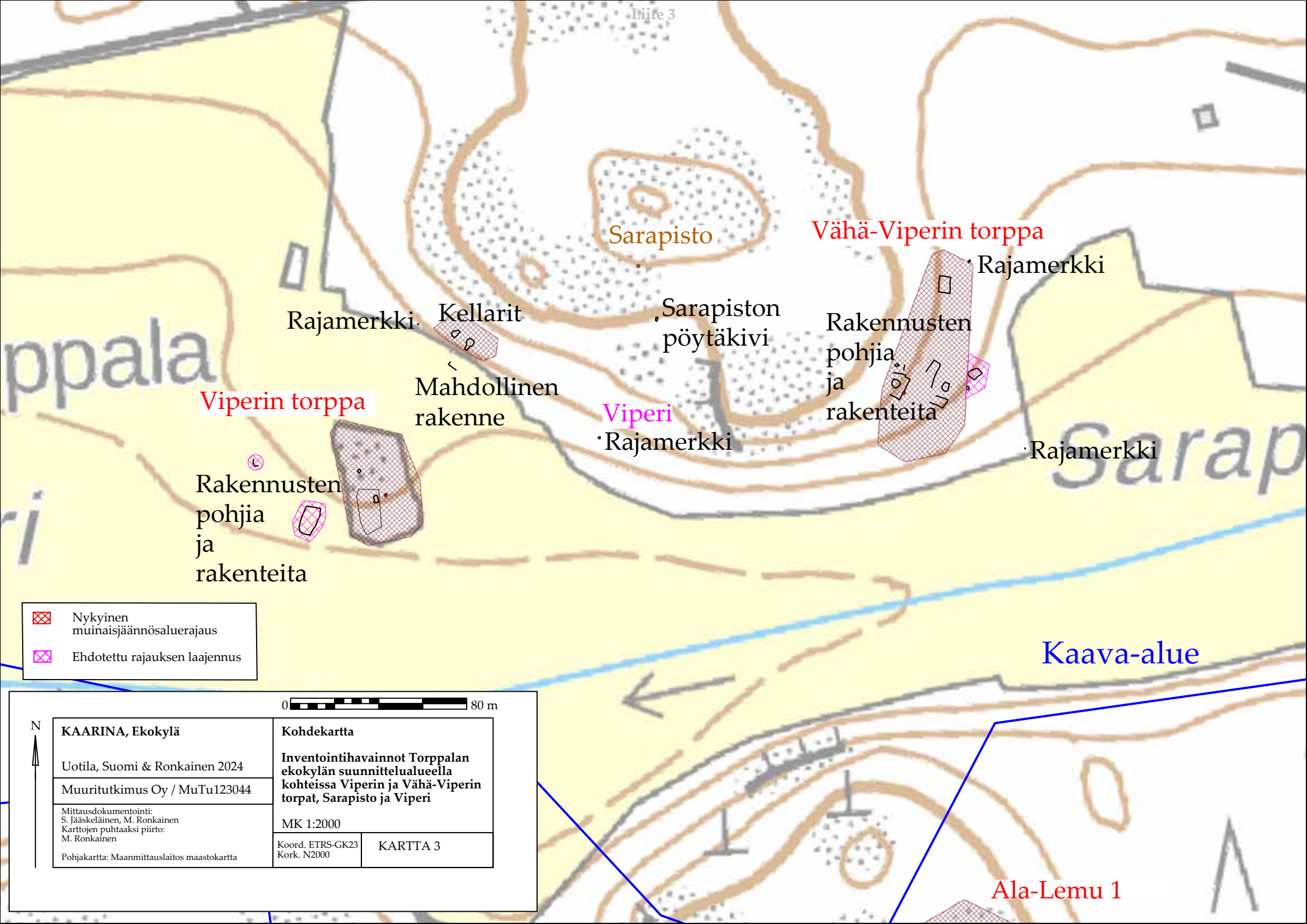
Yleiskartta

**Tunnetut kiinteät
muinaisjäännökset ja
kulttuuriperintökohteet** Torppalan
ekokylän suunnittelualueella

MK 1:10 000

Koord. ETRS-GK23
Kork. N2000

KARTTA 1

Sarapisto

Vähä-Viperin torppa

Rajamerkki

Rajamerkki

Kellarit

Sarapiston
pöytäkivi

Rakennusten
pohjia
ja
rakenteita

Viperin torppa

Mahdollinen
rakenne

Viperi

Rajamerkki

Rajamerkki

Rakennusten
pohjia
ja
rakenteita

Kaava-alue

Ala-Lemu 1

Nykyinen
muinaisjäännösaluearjaus

Ehdotettu rajauksen laajennus

0 80 m

KAARINA, Ekokylä

Uotila, Suomi & Ronkainen 2024

Muuritutkimus Oy / MuTu123044

Mittausdokumentointi:
S. Jääskeläinen, M. Ronkainen
Karttojen puhtaaksi piirto:
M. Ronkainen

Pohjakartta: Maanmittauslaitos maastokartta

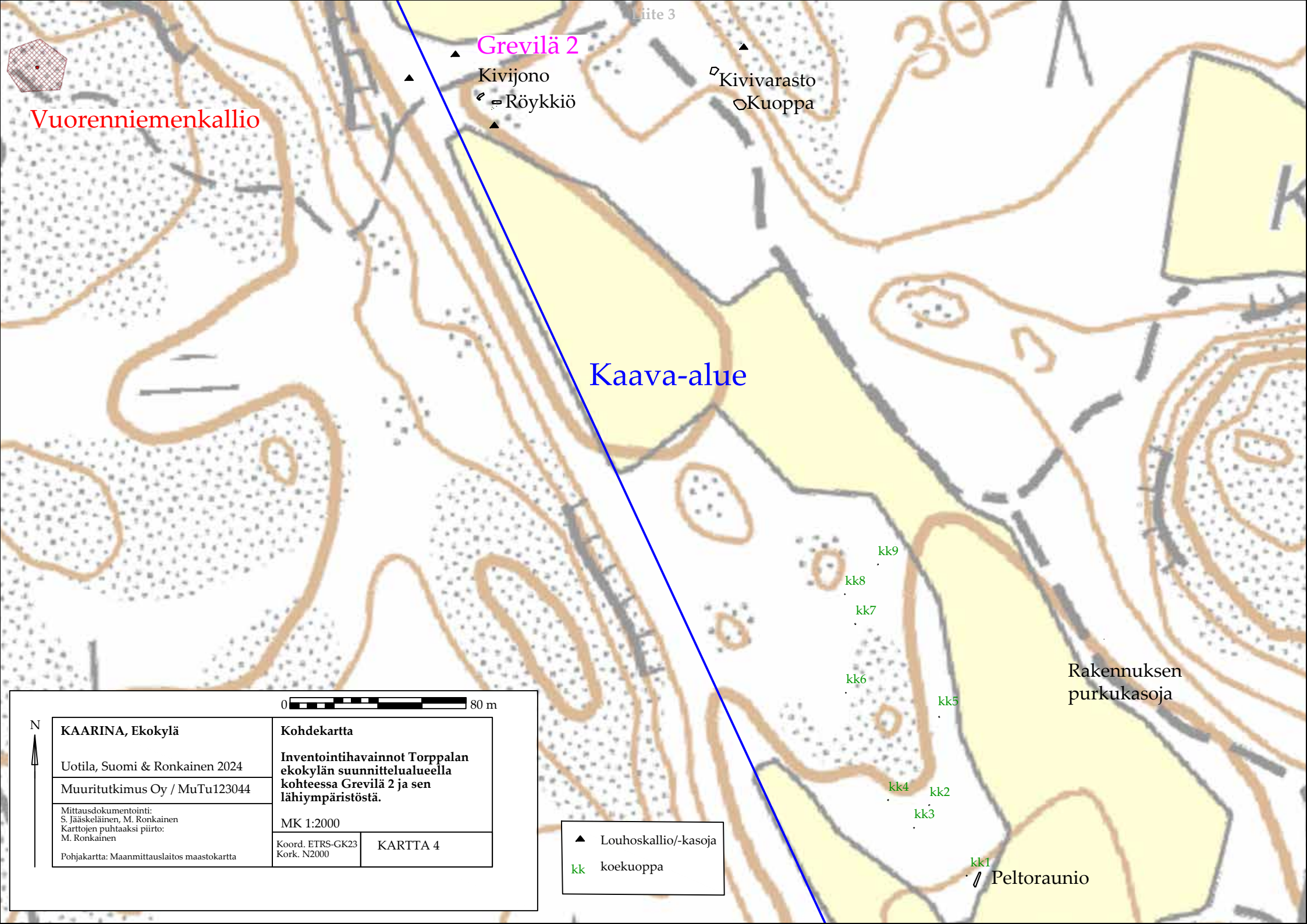
Kohdekartta

Inventointihavainnot Torppalan
ekokylän suunnittelualueella
kohteissa Viperin ja Vähä-Viperin
torpat, Sarapisto ja Viperi

MK 1:2000

Koord. ETRS-GK23
Kork. N2000

KARTTA 3

Liite 3

Grevilä 2

Kivijono

Røykkiö

Kivivarasto

Kuoppa

Kaava-alue

Rakennuksen
purkukasoja

kk9

kk8

kk7

kk6

kk5

kk4

kk2

kk3

kk1

Peltoraunio

Vuorenniemenkallio

KAARINA, Ekokylä

Uotila, Suomi & Ronkainen 2024

Muuritutkimus Oy / MuTu123044

Mittausdokumentointi:
S. Jääskeläinen, M. Ronkainen
Karttojen puhtaaksi piirto:
M. Ronkainen

Pohjakartta: Maanmittauslaitos maastokartta

0 80 m

Kohdekartta

Inventointihavainnot Torppalan
ekokylän suunnittelualueella
kohteessa Grevilä 2 ja sen
lähiympäristöstä.

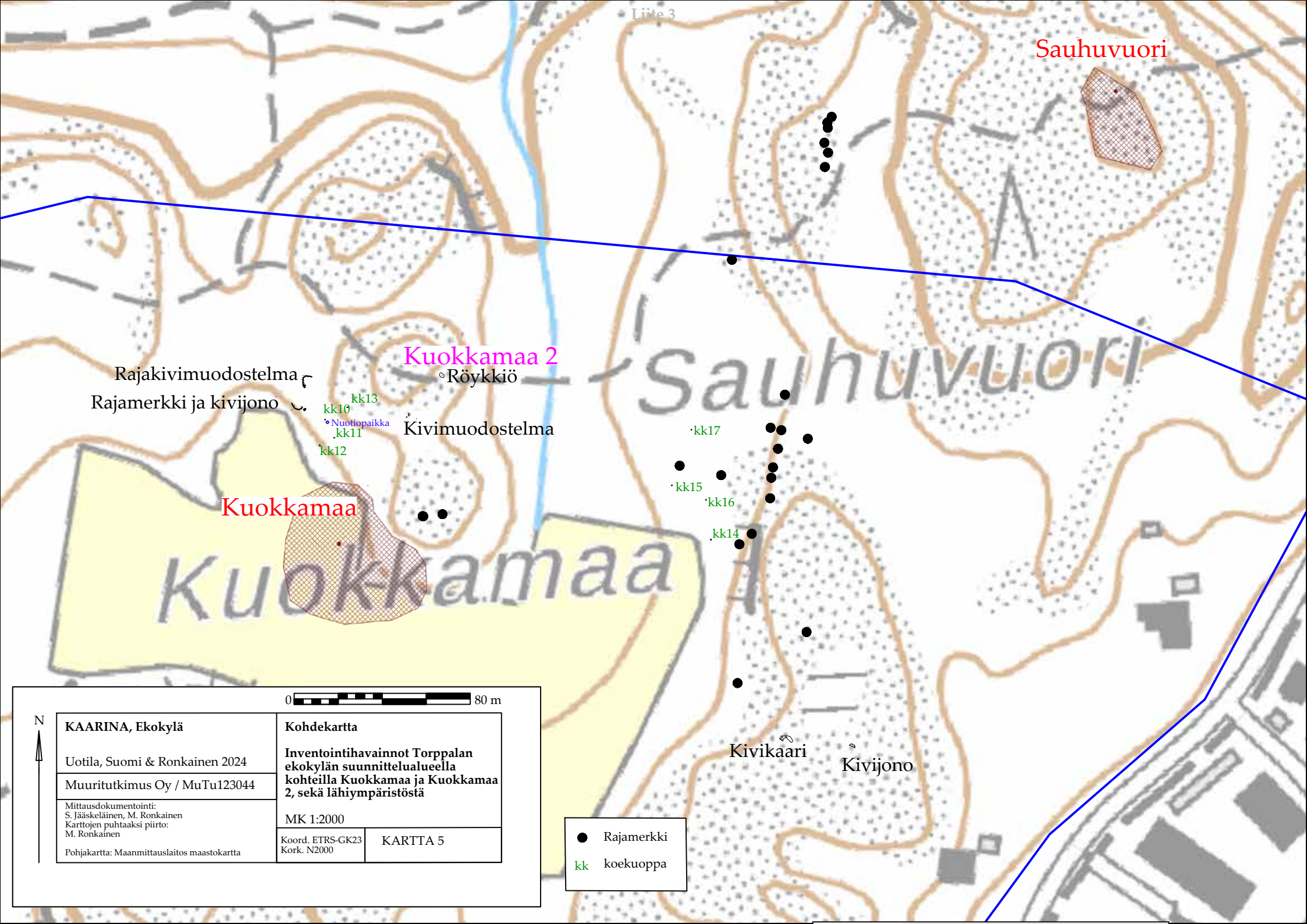
MK 1:2000

Koord. ETRS-GK23
Kork. N2000

KARTTA 4

▲ Louhoskallio/-kasoja

kk koekuoppa

Liite 3

Sauhuvuori

Kuokkamaa 2

°Röykkiö

Rajakivimuodostelma

Rajamerkki ja kivijono

Kivimuodostelma

Kuokkamaa

·kk17

·kk15

·kk16

·kk14

Kivikaari

Kivijono

0 80 m

KAARINA, Ekokylä

Uotila, Suomi & Ronkainen 2024

Muuritutkimus Oy / MuTu123044

Mittausdokumentointi:
S. Jääskeläinen, M. Ronkainen
Karttojen puhtaaksi piirto:
M. Ronkainen

Pohjakartta: Maanmittauslaitos maastokartta

Kohdekartta

Inventointihavainnot Torppalan
ekokylän suunnittelualueella
kohteilla Kuokkamaa ja Kuokkamaa
2, sekä lähiympäristöstä

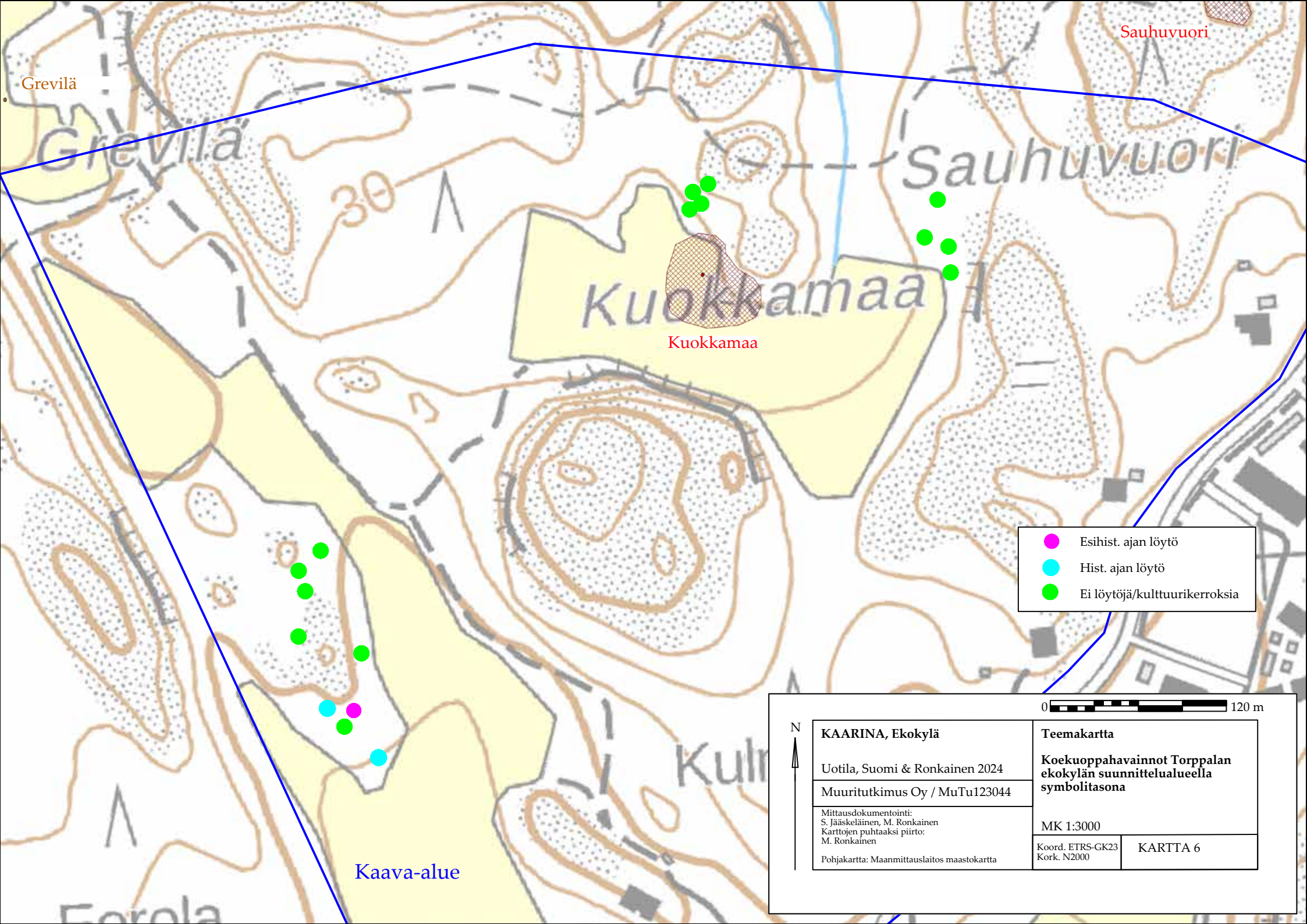
MK 1:2000

Koord. ETRS-GK23
Kork. N2000

KARTTA 5

● Rajamerkki

kk koekuoppa

Grevilä

Sauhuvuori

Grevilä

Sauhuvuori

Kuokkamaa

Kuokkamaa

- Esihist. ajan löytö
- Hist. ajan löytö
- Ei löytöjä/kulttuurikerroksia

Kaava-alue

Kulr

Eerola

N

0 120 m

KAARINA, Ekokylä		Teemakartta	
Uotila, Suomi & Ronkainen 2024		Koekuoppahavainnot Torppalan ekokylän suunnittelualueella symbolitasona	
Muuritutkimus Oy / MuTu123044		MK 1:3000	
Mittausdokumentointi: S. Jääskeläinen, M. Ronkainen Karttojen puhtaaksi piirto: M. Ronkainen		Koord. ETRS-GK23 Kork. N2000	KARTTA 6
Pohjakartta: Maanmittauslaitos maastokartta			

KAARINA, Ekokylä

Inventointi 2024: Koekuopat

KK 1 Koordinaatit (GK23): P: 6698559.685 I: 23461655.806

Kuvaus

Vaaleanruskeaa silttiä, noin 30 cm syvyydellä muuttuu kivisemmäksi, pohjalla savisempaa ja kosteampaa. 50 cm syvä. Kuopasta löytyi lyijypitoinen rautakuula, mahdollinen musketin ammus.

KK 2 Koordinaatit (GK23): P: 6698591.814 I: 23461638.797

Kuvaus

6 cm huuhtouma turpeen alla, jonka jälkeen n. 8 cm rikastuma. Maa ruskeaa hiekkaa. Pohjalla 25 cm syvyydessä tiiviisti isoja kiviä ja muuttuu moreeniksi. Kuopasta löytyi kvartsi-iskos.

KK 3 Koordinaatit (GK23): P: 6698581.475 I: 23461631.851

Kuvaus

10 cm pintaturvekerros, jonka alla vaaleanruskea, kostea savi. Kaivettu 35 cm syvyyteen.

KAARINA, Ekokylä

Inventointi 2024: Koekuopat

KK 4 Koordinaatit (GK23): P: 6698594.110 I: 23461620.141

Kuvaus

Löyhän turpeen alla n. 10 cm tumma maannos, jonka jälkeen ruskeaa silttiä, joka vaihtuu harmaan ruskeaksi saveksi n. 35 cm syvyydellä. Kuopan syvyys on 45 cm. Pintaturpeesta löytyi ruostunut, tunnistamaton rautaesineen katkelma.

KK 5 Koordinaatit (GK23): P: 6698642.905 I: 23461600.928

Kuvaus

Sammaleinen turve, jonka alta tummaa kosteaa maata, kunnes tulee kallio vastaan. Kuopan syvyys on 20 cm.

KK 6 Koordinaatit (GK23): P: 6698631.959 I: 23461643.327

Kuvaus

Pinta höttöistä maatumakerrosta 10 cm, jonka alla 4 cm harmaa huuhtouma, jonka jälkeen ruskea hiekka. Kuopassa iso kivi ja pohjalla kallio tai iso kivi tuli vastaa. Kuopan syvyys on 30 cm. Kuopasta löytyi oluttölkki.

KAARINA, Ekokylä

Inventointi 2024: Koekuopat

KK 7 Koordinaatit (GK23): P: 6698687.752 I: 23461600.425

Kuvaus

Sammalpeite, jonka alla 5 cm turve. Sitten tulee 5 cm paksu harmaa hiekkakerros, jonka jälkeen tulee ruskeaa hienoa hiekkaa, kunnes tulee kallio vastaan. Kuopan syvyys 55 cm.

KK 8 Koordinaatit (GK23): P: 6698674.178 I: 23461605.203

Kuvaus

Turpeen alla n. 10 cm tumma maannos, jonka alla ohut huuhtouma. Huuhtouman alla ruskea hiekka, ja pohjalla kylmä rautapilkkuinen siltti. Kuopan syvyys on 25 cm. Kuopasta löytyi piikkilankaa.

KK 9 Koordinaatit (GK23): P: 6698701.274 I: 23461615.502

Kuvaus

Turpeen alla harmaata hiekkaa noin 10 cm, jonka jälkeen tulee ruskeaa hienoa hiekkaa, kuopan syvyys 50 cm.

KAARINA, Ekokylä

Inventointi 2024: Koekuopat

KK 10 Koordinaatit (GK23): P: 6698945.706 I: 23461869.858

Kuvaus

Turpeen alla todella tummaa multaista maata, jonka alla kallio. Kuopan syvyys on 15 cm.

KK 11 Koordinaatit (GK23): P: 6698937.395 I: 23461874.078

Kuvaus

17 cm turvekerros, 20 cm silttinen, vaaleanruskea savi, harmaa pohjasavi. Kuopan syvyys 40 cm.

KK 12 Koordinaatit (GK23): P: 6698933.998 I: 23461867.527

Kuvaus

10 cm turvekerros, pohjakallio.

KAARINA, Ekokylä

Inventointi 2024: Koekuopat

KK 13 Koordinaatit (GK23): P: 6698951.314 I: 23461880.168

Kuvaus

Sammaleen alla harmaata hiekkaa, jonka jälkeen maa muuttuu multaisemmaksi ja ruskeammaksi. Kuopan syvyys 25 cm.

KK 14 Koordinaatit (GK23): P: 6698891.085 I: 23462045.224

Kuvaus

Sammaleen alla tummaa maata 5 cm, jonka jälkeen harmaa hiekkakerros, noin 2 cm paksu. Sen jälkeen maa muuttuu ruskeaksi siltiksi. Paljon juuria. Kuopan syvyys 40 cm.

KK 15 Koordinaatit (GK23): P: 6698915.720 I: 23462027.616

Kuvaus

Turpeen alla paksu maannoskerros, n. 15 cm. Sen alta harmaata savista silttiä, joka vaihtuu puhtaaksi saveksi pohjalta. Kuopan syvyys on 35 cm.

KAARINA, Ekokylä

Inventointi 2024: Koekuopat

KK 16 Koordinaatit (GK23): P: 6698909.181 I: 23462043.053

Kuvaus

Ohuen sammaleen alla turvetta noin 10 cm, jonka alta harmaa hiekka kerros, joka on noin 3 cm paksu. Sen jälkeen maa jatkuu silttisenä. Kuopan syvyys 50 cm.

KK 17 Koordinaatit (GK23): P: 6698940.959 I: 23462036.381

Kuvaus

10 cm pintaturvetta, jonka alla 15 cm hiekkaa, pohja silttiä. Kuopan syvyys 25 cm.